

перевезень вантажів і пасажирів наразі видано 31725 ліцензій, на здійснення міжнародних перевезень вантажів і пасажирів – 14032 ліцензії.

Не дивлячись на здавалося б явну за кількістю ліцензій направленість вітчизняних автоперевізників на внутрішній ринок, таке враження є дещо хибним, адже експорт послуг автомобільного транспорту з України традиційно є більшим за імпорт послуг автомобільного транспорту в Україну (рис. 3).

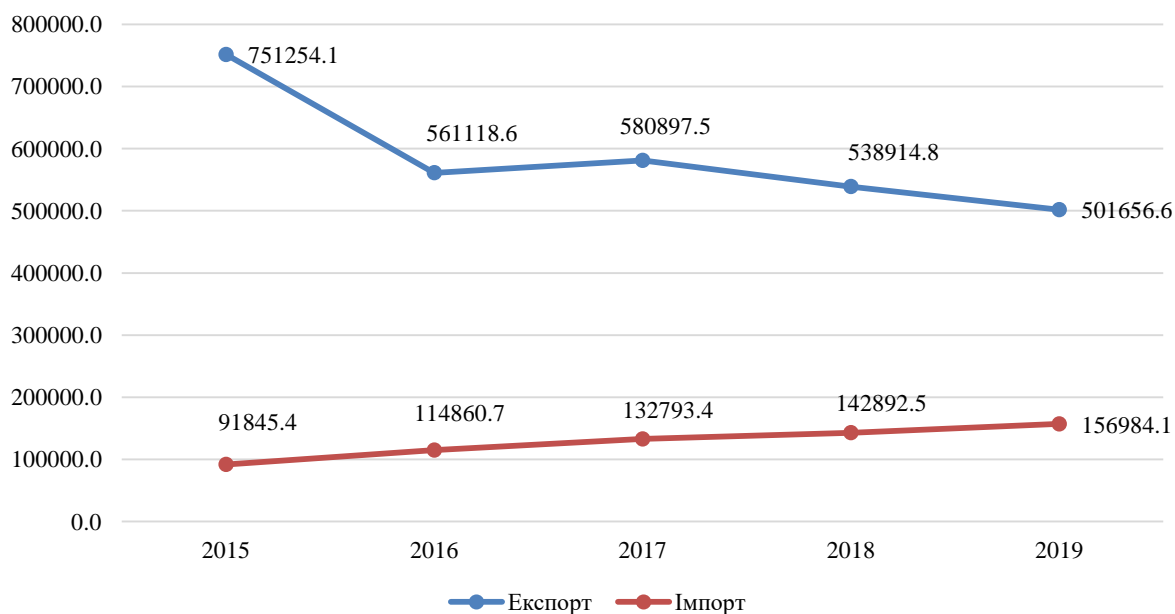

Рис. 3. Експорт і імпорт послуг автомобільного транспорту у 2019 році, тис. дол. США (побудовано автором за даними [4])

Література:

1. Обсяг перевезених вантажів за видами транспорту. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/tr/tr_rik/tr_rik_u/op_vant_vt_u.htm.
2. Кількість перевезених пасажирів за видами транспорту. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/tr/tr_rik/tr_rik_u/kp_pas_vt_u.htm.
3. Статистичні дані по галузі автомобільного транспорту. URL: <https://mtu.gov.ua/content/statistichni-dani-po-galuzi-avtomobilnogo-transportu.html>.
4. Статистичний збірник «Транспорт України – 2019». URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2020/zb/10/zb_trans_19.pdf.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РЕГІОНАЛЬНОГО КЛАСТЕРУ В АПК

*Мільчева В.В., аспірант
Одеська національна академія харчових технологій*

В сучасному АПК України спостерігається низький рівень механізації і автоматизації, високий знос основних фондів і морально застаріле обладнання. В цілому в галузі відбувається постійне відставання українського

агропромислового комплексу в технічному та технологічному розвитку від провідних країн світу, низька продуктивність та незадовільна організація сільської праці, неефективне використання всіх видів ресурсів.

Варто відзначити, що ефективний розвиток АПК неможливий без впровадження в галузь сучасних методів управління і маркетингу, а також стимулювання державою інноваційної діяльності. Однак більшість наукових розробок в даному секторі економіки на сьогодні залишаються нереалізованими, що тягне за собою іншу проблему – відсутність додаткових джерел фінансування науково-дослідних робіт [1].

Таким чином, аналіз проблем АПК України свідчить про необхідність його реорганізації. На даний момент, магістральним направленням виходу агропромислового комплексу із ситуації, що склалася є його прискорена модернізація, пов'язана з впровадженням інновацій. Кластерний підхід, будучи одним із ключових інструментів інноваційного розвитку галузі, розглядається як основний спосіб підвищення конкурентоспроможності регіонів і галузей країни.

Кластер є складною економічною системою. Ефективність функціонування кластеру визначається його структурою, під якою розуміють сукупність галузей промисловості і технологічно пов'язаних з ними галузей, розміщених на території регіону [2].

Тип підприємств, які входять до складу кластера, визначається в першу чергу його спеціалізацією. Так, ядром харчового кластеру є виробники продуктів харчування. Структура кластеру передбачає наявність різних зв'язків між її елементами. Такі зв'язки є важливими факторами, що визначають ефективність функціонування даної економічної системи.

Відзначимо, що агропромисловий кластер представляє собою одно із форм агропромислових інтеграцій. По структурі і своїм властивостям він найближчий до агрохолдингів.

Важливою умовою створення агропромислового кластеру є вияв так званих «точок зростання», у якості яких можуть виступати населенні пункти, де розташовані великі підприємства, що займаються переробкою сільськогосподарської продукції, наукові інститути тощо.

Не дивлячись на те, що кластери, як правило, виникають стихійно і їх діяльність регулюється ринковими відносинами та конкуренцією між підприємствами, роль держави в їх створенні і успішному функціонуванні величезна. Ця роль полягає у виробленні стратегічних напрямів розвитку галузі, створенні необхідної ринкової інфраструктури, налагодженні зв'язків між підприємствами та організаціями, інвестиційній підтримці інноваційних проектів.

Одним із обов'язкових умов створення і успішного функціонування інноваційного регіонального агропромислового кластеру є наявність добре сформованої інфраструктури ринку [1].

Таким чином, кластерний підхід є одним з ключових інструментів інноваційного розвитку агропромислового сектору економіки. Формування

інноваційних регіональних кластерів представляє собою складний, багатовступінчатий процес, направлений на створення кластерної інфраструктури, в якому провідна роль відводиться державному стратегічному плануванню та аналізу.

Література:

1. Сучков А. В. Проблемы развития агропромышленного комплекса : сайт URL: <http://journal.tsatu.edu.ua/index.php/econ/article/viewFile/108/106>.
2. Ралле Н., Острожинська В. Сучасний стан та проблеми аграрного сектору України. *Наука онлайн: Міжнародний електронний науковий журнал*. 2017. №12.

РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЗІ СТВОРЕННЯ ПЕРСПЕКТИВНИХ ТОВАРНИХ ІННОВАЦІЙ

Нагорний Є.І., к.е.н.

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

Інноваційна діяльність зі створення і комерціалізації товарних інновацій супроводжується значним ризиком. Попередню оцінку ризику необхідно проводити ще на ранніх етапах інноваційного циклу, в т.ч. і на етапі бізнес-аналізу. На даному етапі окрім ризику також здійснюється оцінка фінансових можливостей, ресурсного забезпечення й економічної доцільності досягнення цілей, намічених у маркетинговій програмі виведення товару на ринок, тобто здійснюється фінансова оцінка життєздатності інноваційного проекту зі створення товарних інновацій. Для цього використовують дисконтовані моделі, а також методи оцінки успіху, невизначеності і ризиків реалізації проекту.

Основною проблемою у використанні дисконтованих моделей – вибір ставки дисконтування, яка повинна враховувати поправку на ризик. У величині поправки враховують крайній ризик, ризик ненадійність учасників проекту, ризик недотримання доходів тощо. Величина поправки оцінюється експертно і при занадто високому ризику, розмір поправки може становити 20% і більше.

Як альтернативу дисконтованим методам можна використовувати метод очікуваної комерційної цінності інноваційного проекту (*ECV*) [1]:

$$ECV = (FV \times PCS - I_c) \times PTS - I_r \quad (1)$$

де *FV* – прогнозовані майбутні доходи; *PCS* – ймовірність комерційного успіху; *I_c* – інвестиції в комерціалізацію товарної інновації; *PTS* – ймовірність технічного успіху; *I_r* – інвестиції в розроблення товарної інновації.

Графічно формулу 1 можна зобразити у вигляді дерева (рис. 1).